

Otoloji-nörotoloji alanındaki kitapların bibliyometrik analizi-Türkiye örneği

Bibliometric analysis of books in the field of otology-neurotology-Turkey case

Öz

Amaç: 1892-2021 yılları arasında Türkiye'de otoloji- nörotoloji alanında yayınlanan kitapların niceliksel analizinin yapıldığı bibliyometrik araştırma amaçlanmıştır.

Yöntemler: Otoloji-nörotoloji alanında 1892-2021 yılları arasında yayınlanan kitapların saptanmasında Milli kütüphane kâşif otomasyon sistemi, Türkiye'de kitap satışı yapan elektronik sahaf ve yayınevlerinin resmi internet sayfasında bulunan veri tabanı ve Türk kulak burun boğaz bibliyografyası kitabı kullanılmıştır. Tespit edilen kitapların yazar, yayınlandığı yıl, yayınlandığı şehir, konu değerlendirmesi, tercüme ve telif eser, basım sayısı özellikleri değerlendirilmiştir.

Bulgular: 1892 yılından 21 Ağustos 2021 tarihine kadar ülkemizde yayınlanmış otoloji-nörotoloji kitap sayısı 41 olarak tespit edilmiştir. İlk otoloji kitabının 1892 yılında Mehmet Neşet tarafından İstanbul'da yayınlandığı tespit edilmiştir. Araştırmamızdaki en güncel kitabın ise Fuat Bulut tarafından 2021 yılında Ankara'da yayınlandığı saptanmıştır. Çalışmaya dahil edilen 41 kitabın sadece 7 tanesi tercüme eser özelliğinde, 34 kitabın ise telif eser niteliğinde olduğu saptanmıştır. Basım özellikleri açısından 7 kitabın ikinci basım yapıldığı, diğer 34 kitabın ise sadece bir kez basım yapıldığı saptanmıştır. Kitapların zaman dilimlerine göre sınıflandırılmasında en az kitabın yayınlandığı tarihin 1911-1930 yılları arası, en çok kitabın yayınlandığı tarihin ise 2011-2021 yılları arasında olduğu tespit edilmiştir. Kitapların basıldığı şehirler açısından incelenmesinde 24 kitapla en fazla kitabın İstanbul'da, 13 kitabın ise Ankara'da yayınlandığı saptanmıştır. Kitapların alt konuya göre incelenmesinde genel otoloji alanında 12, odyoloji hakkında 11, otolojik cerrahi hakkında 8 kitap yayınlandığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Türkiye'de otoloji-nörotoloji alanında yayınlanan kitap sayısındaki artış ve kitapların konu çeşitliliği heyecan vericidir. Bundan sonraki çalışmalarda atıf analizi araştırılmasının yapılması kitapların niteliksel değerlendirilmesini sağlayacaktır.

Anahtar Sözcükler: bibliyometrik analiz; kitaplar; nörotoloji; otoloji

Abstract

Aim: We aimed to conduct descriptive bibliometric research, in which the quantitative analysis of otology-neurotology books in Turkey between 1892-2021 was carried out.

Methods: The National library explorer automation system, the database available on the official website of the electronic booksellers and publishing houses selling books in Turkey, and the Turkish Otorhinolaryngology Bibliography book were used to determine the books published between 1892 and 2021 in the field of otology-neurotology. Author, year of publication, city of publication, subject, translation, copyrighted work, and number of publications of the books were evaluated.

Results: It was shown that the number of books found in the field of otology-neurotology between 1892 and 2021 was 41. It has been determined that the first otology book identified was translated by Mehmet Neşet in 1892 and published in Istanbul. It has been detected that the most up-to-date book in our research was published in Ankara in 2021 on audiology as a copyrighted work by Fuat Bulut. It was observed that 7 books are translations and 34 books are copyright works. It was observed that 7 books were published second, while the other 34 books were published only once. In the evaluation of books according to time periods, it was determined that the least number of books were between 1911-1930, and most books were between 2011-2021. It was observed that the city in which the books were published the most was Istanbul (24), followed by Ankara (13). According to the sub-topic, it was determined that 12 books were published in the field of general otology, 11 books on audiology, and 8 books on otologic surgery.

Conclusion: It was pleasing to see the quantitatively increasing number of books in the field of otology-neurotology and the diversity of topics in the books. Conducting citation analysis research in future studies will provide a qualitative evaluation of the books.

Keywords: bibliometric analysis; books; neurotology; otology

Nurullah Türe¹, Ali Güvey¹,
Muhammet Fatih Topuz¹

¹ Kütahya Sağlık Bilimleri
Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak
Burun Boğaz Anabilim Dalı

Geliş/Received : 28.11.2021

Kabul/Accepted: 12.03.2022

DOI: 10.21673/anadoluklin.1029505

Yazışma yazarı/Corresponding author

Nurullah Türe

Bahçelievler Mah. Başıyığıt Sok. Semakent
Sitesi A Blok Kat:2 Daire 8, Kütahya, Türkiye
E-posta: nurullah.ture@ksbu.edu.tr

ORCID

Nurullah Türe: 0000-0002-1664-5634

Ali Güvey: 0000-0003-2972-4056

M. Fatih Topuz: 0000-0002-7996-662X

GİRİŞ

Ölüm ilanı yayınlanmış olsa da kitaplar, profesyonel ve akademik disiplin için son derece önemlidir. Günümüze değin, bilginin ana taşıyıcısı özelliğinin yanında, disiplinin gelişim sürecinin ayrıcalıklı tanıkları olmuşlardır (1). Kitapların geleceği heyecan verici bir konudur. Kitap incelemeleri, bilim dalının güncel durumunun yanında kavramsal gelişimi hakkında gayri resmî bilgi sağlamaktadır. Ayrıca akademik alandaki üretim hacmini yakından izleme fırsatı sunmaktadır. Bu imkânı bize sağlayan araç ise bibliyometrik araştırmalardır. Bibliyometri, "Kitaplar ve iletişim ortamlarına istatistiksel matematik yöntemlerinin uygulanması" şeklinde 1969 yılında Pritchard tarafından tanımlanmıştır (2).

Genellikle bibliyometrik çalışmalar süreli yayın başlığı altında yer alan makaleler üzerinden yapılmaktadır. Bu çalışmalarda; yazar, konu, atıf yapılan yazar, atıf yapılan kaynak gibi verilere matematiksel yöntemlerin uygulandığı görülmektedir. Bu araştırmalar, disiplin içerisinde üretilen makale sayısının belirlenmesi gibi betimsel-tanımlayıcı olmakla beraber, makalenin etki düzeyinin bir göstergesi olarak kabul edilen atıf analizinin yapılması gibi niteliksel özellikte de olabilmektedir (3). Bibliyometrik çalışmadaki materyal, veri tabanlarının sunduğu hizmetle kolaylıkla elde edilmektedir. Bu sayede makale üzerinden verilerin karşılaştırılması mümkün olabilmektedir. Süreli yayınlardaki makaleler üzerine geniş bir veri tabanı bulunurken, kitaplara yönelik veri tabanı eksikliği izlenmektedir (4). Ayrıca kitaplar üzerine sistematik, kapsamlı ve çağdaş analizlerin eksik olduğu görülmektedir (5). Kitaplar üzerinden yapılan bibliyometrik değerlendirme, bilim dalının entelektüel yapısını, tarihsel süreç içerisindeki gelişimini ve bilim dalındaki üretkenliği tanımlanmasına imkân sağlamaktadır. Ayrıca akademik disiplin içerisinde üretilen bilginin izlenmesi sağlamaktadır. Betimsel bibliyometrik incelemedeki temel hedef üretkenliğin ölçülmesidir (4).

Bu çalışmanın amacı; Türkiye'de Otololoji-Nörotoloji bilim dalında 1892-2021 yılları arasında yayınlanmış kitapların betimsel bibliyometrik analizini yapmaktır.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Türkiye'de otoloji-nörotoloji bilim dalında 1892-2021 yılları arasında yayınlanan kitapların saptanmasını-

da TC Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü'nün çevrimiçi tarama aracı olan Milli kütüphane kâşif otomasyon sistemi, Türkiye'de kitap satışı yapan elektronik sahaf Nadir Kitap, Kitantik ve yayınevlerinin (Nobel Tıp, Güneş Tıp Kitabevi, İstanbul Tıp Kitabevi) resmi çevrimiçi sayfasında bulunan veri tabanı ve 1978 yılında Nurettin Sözen tarafından yayınlanan Türk kulak burun boğaz bibliyografyası kitabı kullanılmıştır (6-12).

Tüm kitaplar çevrimiçi kayıtlı veri tabanlarından elde edilmiştir. Çeviri eserler çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışmamıza dahil edilen kitapların yazar, yayınlandığı yıl, yayınlandığı şehir, basım sayısı, konu değerlendirmesi, tercüme ve telif eser gibi özellikleri değerlendirilmiştir. Çevrimiçi veri tabanlarında kayıt saptanamayan kitaplar çalışmamıza dahil edilmemiştir. Ayrıca, yayınevi çatısı altında çıkmamış ve basım tarihi ve kaydı saptanamayan kitaplar çalışma dışı bırakılmıştır. Yine, 31.08.2021 tarihinden sonra yayınlanan kitaplar çalışmaya dahil edilmemiştir. Türkiye'de yayınlanmış yabancı dildeki kitaplar çalışma dışında tutulmuştur. Sadece otoloji-nörotoloji alanını konu alan kitaplar çalışmaya dahil edilmiş olup rinoloji ve baş boyun konuların dahil olduğu genel kulak burun boğaz kitapları otoloji disiplinin gelişim seyrini daha yakından izleyebilmek amacı ile çalışma dışı bırakılmıştır. Ek olarak çalışmamız, otoloji-nörotoloji alanındaki kitapların bibliyometrik analizi olduğu için, etik kurul izin ihtiyacı bulunmamaktadır.

BULGULAR

1892 yılından 21 Ağustos 2021 tarihine kadar ülkemizde yayınlanmış otoloji-nörotoloji kitap sayısı 41 olarak tespit edilmiştir (Tablo 1). İlk otoloji kitabının 1892 yılında Mehmet Neşet tarafından İstanbul'da yayınlandığı tespit edilmiştir. Araştırmamızdaki en güncel kitabın ise Fuat Bulut tarafından 2021 yılında Ankara'da yayınlandığı saptanmıştır.

Çalışmaya dahil edilen 41 kitabın sadece 7 tanesi tercüme eser özelliğinde, 34 kitabın ise telif eser niteliğinde olduğu saptanmıştır. Basım özellikleri açısından 7 kitabın ikinci basım yapıldığı, diğer 34 kitabın ise sadece bir kez basım yapıldığı saptanmıştır.

Yazar ve editör açısından değerlendirildiğinde 3 farklı otoloji-nörotoloji kitabında yazar olarak Ziya

Tablo 1. Otoloji-nörotoloji alanında yayınlanan kitapların isim, yazar, yayınlandığı yıl, telif/tercüme açısından sınıflandırması

Kitabın adı	Yazar/editör	Yayınlandığı yıl - basım sayısı	Telif/tercüme
Emrâz-ı üzniye: hâl-i tabii ve marazide üznün teftişi esam olduğunu iddia eden eşhasın kurâ meclisleri huzurunda muayenesi	Mehmed Neşet	1892- 1. basım	Tercüme
Emrâz-ı üzniye	Civan Ananyan	1899- 1. basım	Tercüme
Teşhis ve tedavi emrâz-ı üzniye	Ziya Nuri Birgi	1910- 1. basım	Telif
Faliyet-i üznün muayenesi	Bahri İsmet Temizer	1911- 1. basım	Tercüme
Kulak hastalıkları	Ziya Nuri Birgi	1927- 1. basım	Telif
Kulak bozukluklarında expertis usülleri	Ziya Nuri Birgi	1936- 1. basım	Telif
Kulak hastalıkları	Nejat Kulakçı	1938- 1. basım	Telif
Otojen kafa içi komplikasyonları	Vahdettin Özcan	1944- 1. basım	Telif
Kulak hastalıkları	Vahdettin Özcan	1946- 1. basım	Telif
Orta kulak iltihap ve ihtilatları	Nejad Seyhun	1947- 1. basım	Telif
Odyolojiye giriş	Safa Karatay	1958- 1. basım	Telif
Yeni doğmuşlarda süt çocuklarının larent otitleri	Tuğyan Atatür	1961- 1. basım	Telif
Otoskleroz cerrahisinde yenilikler	Hikmet Altuğ	1966- 1. basım	Telif
Stapedektomi ameliyatlarında orta ve iç kulak problemleri	Fikri Şenocak	1969- 1. basım	Telif
Otonörolojiye giriş	Fikri Şenocak	1972- 1. basım	Telif
Vestibüler sistem ve vertigo	Orhan Sunar	1971- 1. basım	Telif
Orta kulak enfeksiyonları- rekonstruktif cerrahisi	Tespit edilemedi	1975- 1. basım	Telif
Kulak hastalıkları ve mikroşürjisi-2 cilt	Necmettin Akyıldız	1977- 2. basım	Telif
Vertigo	Fazıl Necdet Ardiç	2005- 1. basım	Telif
Orta Kulak ve mastoid cerrahisi	Asım Aslan	2006- 1. basım	Tercüme
Tinnitus tedavisi	Haluk Özkul Ayşegül Verim	2008- 1. basım	Telif
Temel timpanoplasti	Editör; Cem Uzun	2009- 1. basım	Telif
Timpanoplasti, mastoidektomi, stapez cerrahisi	Tuncay Uluğ	2011- 2. basım	Tercüme
Kulak ve temporal kemik cerrahisi	Nazım Korkut	2011- 1. basım	Tercüme
Dış ve orta kulak cerrahisi	Editör; İrfan Devranoğlu	2012- 1. basım	Telif
İşitme cihazları ve uyarılma metodları	Mehmet Emin Ağaç	2013- 2. basım	Telif
Otoloji ve Nörotoloji -2 cilt	Editör; Onur Çelik	2013- 2. basım	Telif
Odyolojide temel kavramlar ve yaklaşımlar	Mehmet Gündüz	2015- 1. basım	Telif
Kulak burun boğaz baş boyun cerrahisi otoloji ve nörotoloji-2 cilt	Editör; Metin Önerci	2016- 2. basım	Telif
Temel odyoloji soru kitabı	Erol Belgin, Sanem Şanlı	2016- 1. basım	Telif
Duyma akustiği ve işitme cihazı teknolojisi	Mehmet Emin Ağaç	2016- 1. basım	Telif
Temel odyoloji	Editör; Erol Belgin, Sanem Şanlı	2015- 2. basım	Telif
Odyometrisler için temel klinik odyoloji	Nevzat Demirbilek	2017- 1. basım	Telif
Odyoloji klinik uygulama protokolleri	Editör; Gonca sennaroğlu, Esra Yücel, Meral didem Türkyılmaz, Betül çiçek çınar, Merve Batuk	2018- 1. basım	Telif
Kolay vertigo tanı ve tedavisi	Hamdi Arbağ	2018- 1. basım	Tercüme
Kulak hastalıkları hemşireliği	Seher Deniz Öztekin	2013- 2. basım	Telif
Odyometri; işitme ve ölçümü vestibüler sistem nörotololi	Ahmed Hamdi Kepekçi	2018- 1. basım	Telif
Yenidoğan işitme taraması ve erken müdahale el kitabı	Benan Berrin Ertürk	2019- 1. basım	Telif
Temel odyolojik testler	Ateş Mehmet Akşit	2019- 1. basım	Telif
Vertigoya olgular eşliğinde multidisipliner yaklaşım	Halil İbrahim Ural	2020- 1. basım	Telif
Odyolojinin temelleri	Fuat Bulut	2021- 1. basım	Telif

Nuri Birgi ismi, 2 farklı otoloji-nörotoloji kitabında yazar olarak ise Vahdetin Özkan, Fikri Şenocak, Erol Belgin ve Sanem Şanlı ismi olduğu tespit edilmiştir. 1975 yılında yayınlanan Orta kulak enfeksiyonları-rekonstruktif cerrahisi adlı kitabın yazar bilgisine ulaşılamamıştır.

Kitapların zaman dilimlerine göre sınıflandırılmasında en az kitabın (2 kitap-%5) yayınlandığı tarihin 1911-1930 yılları arası, en çok kitabın (19 kitap-%46) yayınlandığı tarihin ise 2011-2021 yılları arasında olduğu tespit edilmiştir (Tablo 2).

Çalışmada incelenen kitapların basıldığı yayın evi açısından incelenmesinde 6 kitapla en fazla otoloji-

Tablo 2. Otoloji-Nörotoloji kitapların zamana göre sınıflandırılması

Zaman dilimi	Adet
1892- 1910	3 Kitap- %7
1911- 1930	2 kitap- %5
1931- 1950	5 kitap- %12
1951- 1970	4 kitap- %10
1971- 1990	4 kitap- %10
1991- 2010	4 kitap- %10
2011- 2021	19 kitap- %46

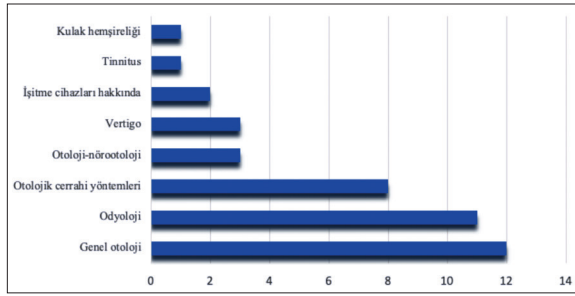
nörotoloji kitabının basıldığı yayın evinin Nobel Tıp Kitapevi olduğu, 3 kitabın basıldığı yayınevini ise Hipokrat yayınevi ve Hilal Matbaası, 2 kitabın basıldığı

Tablo 3. Kitapların yayınevine ve yayınlandığı şehre göre sınıflandırılması

Yayın Evi	Adet	Şehir
Matbaa-i Osmaniye	1	İstanbul
Mektebi Tıbbiye-i Şahane Matbaası	2	İstanbul
Matbaa-i Hayriye Ve Şürekâsı	1	İstanbul
Yeni Matbaa	1	İstanbul
Köy Öğretmeni Basımevi	1	Ankara
İstanbul Askeri Matbaa	1	İstanbul
Gülhane Askeri Tıp Akademisi Yayınları	1	Ankara
Milli Eğitim Basımevi	1	Ankara
Güzeliç Matbaası	1	Eskişehir
Anıl Yayınevi	1	İstanbul
Hemle Yayınevi	1	İstanbul
Sıralar matbaası	1	İstanbul
Hilal Matbaası	3	İstanbul
Ongun Kardeşler Matbaası	1	İstanbul
Güven Kitabevi	1	İzmir
Nobel-Güneş Tıp Kitapevi	1	Bursa
Nobel Tıp Kitapevi	6	İstanbul
Trakya KBB-BBC Derneği Yayını	1	Edirne
Habitat Yayınevi	1	İstanbul
Deomed Yayınları	1	İstanbul
Yazarın yayını-Yayınevi yok	2	İstanbul
Turgut Yayıncılık	1	İstanbul
Nobel Tıp Kitapevi	1	Ankara
Matsa Basımevi	1	Ankara
Güneş Tıp Kitapevi	2	Ankara
Hipokrat Yayınevi	3	Ankara
Alter yayıncılık	1	Ankara
İstanbul Tıp Kitapevi	1	İstanbul
Karina Yayınevi	1	Ankara

Tablo 4. Kitapların sayfa sayıları

Sayfa Sayısı	Adet
<50	1
51-100	2
101-200	14
201-300	6
301- 400	3
401- 500	4
501-600	4
601-700	3
701- 800	-
801-900	-
901-1000	-
>1001	3

Şekil 1. Kitapların altkonuya göre sınıflandırılması

yayınevlerinin ise Mektebi Tıbbiye-i Şahane Matbaası, Güneş Tıp Kitabevi ve yayınevi olmadan yazar yayını olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3). Kitapların basıldığı şehirler açısından incelenmesinde 24 kitapla en fazla kitabın yayınlandığı şehrin İstanbul, 13 kitabın ise Ankara'da yayınlandığı saptanmıştır. Ayrıca Eskişehir, Bursa, İzmir, Edirne şehirlerinde otoloji-nörotoloji kitabının basıldığı tespit edilmiştir (Tablo 3).

Kitapların safa sayısı açısından incelenmesinde elli sayfa altında bir kitabın yer aldığı, 1000 sayfa üstünde ise 3 kitabın olduğu tespit edilmiştir. 101-200 sayfa arasındaki kitapların 14 olduğu ve en çok sayıda olduğu tespit edilmiştir (Tablo 4). Çalışmamızda 701-800, 801-900, 901-1000 sayfa arasında kitap tespit edilmemiştir.

Kitapların alt konuya göre incelenmesinde vertigo hakkında 3, işitme cihazları hakkında 2, tinnitus hakkında 1, kulak hemşireliği hakkında 1, otolojik cerrahi yöntemleri hakkında 8, genel otoloji hakkında 12, otoloji-nörotoloji hakkında 3, odyoloji hakkında 11 kitap yayınlandığı tespit edilmiştir (Şekil 1).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Akademik disipline ait en güncel bilgiler dergilerde yer almaktadır. Bu nedenle bilim dalı içerisinde dergiler bilgi ve düşüncenin aktarımında önemli bir yere sahiptir. Kitaplar ise, bilginin yaygınlaştırılması, uygulamanın öğretilmesinde daha ön plana çıkmaktadır (13). Kitap yayınına ilişkin istatistiksel veriler, disiplin içerisindeki aktivitenin bibliyometrik göstergeleridir. Genellikle göz ardı edilen disiplin içerisindeki kitaplar, abartılı önyargılardan muaf ama tekrara düşülebilen bilgi aktarım araçlarıdır (13).

Bu çalışmada Türkiye'de 1892-2021 yılları arasında çevrimiçi tabanlı otoloji-nörotoloji alanında yayımlanan 41 kitap değerlendirilmiştir. Kulak burun boğaz alanında tespit edilen ilk bibliyometrik çalışma, 1978 yılında Nurettin Sözen tarafından yayınlanan Türk Kulak Burun Boğaz Bibliyografyası kitabıdır (12).

Literatürde, kitap özelliklerinin değerlendirildiği çok az sayıda çalışma vardır (13,14). Çalışmamızın özelliği güncel, çağdaş yöntemlerle otoloji-nörotoloji alanında yayınlanan kitapların bibliyometrik araçla incelendiği ilk çalışma olmasıdır. Bu nedenle, önem derecesi giderek artan ve toplumsal etki oluşturan otoloji-nörotoloji alanındaki kitapların analiz edildiği öncü çalışma olacağı düşünülmektedir.

Elde edilen sonuçlara göre 2021 yılı itibarıyla, ülkemizde otoloji-nörotoloji alanında yayınlanan kitapların sayısındaki artış, akademik disipline ilginin dolaylı bir göstergesidir. Kitaplarının ağırlıklı olarak yayınladığı şehrin İstanbul ve Ankara olduğu izlenmiş ve toplam üretimin %90,2'inden fazlasını oluşturduğu saptanmıştır. 1892-2021 yılları arasında yayınlanan otoloji-nörotoloji alanındaki kitapların 34 tanesinin (%82,9) telif eser olduğu, disiplin içerisindeki Türkçe'nin kavramsal gelişimi için oldukça faydalı olacağı düşüncesindeyiz. Çoğunlukla tek yazar/editör ismi altında yayınlanan kitaplar, son 20 yılda iş birliği ve akademik alandaki beraberliğin bir göstergesi olarak birden fazla yazar/editör ismiyle yayınlandığı izlenmiştir. Otoloji-Nörotoloji alanındaki alt konulara göre sınıflandırmada Odyoloji'ye yoğun bir ilginin olduğu ve bu ilginin son 10 yılda belirgin olarak arttığı gözlenmiştir. Odyoloji'ye son on yılda disiplin içerisinde eğilim saptanmıştır. Otoloji-nörotoloji alanındaki kavramsal ve bütünsel gelişmeyi geliştirmeyi

göstermesi açısından “Kulak hastalıkları hemşireliği” adlı kitabın 2. basımı yapılması gösterilebilir. Ek olarak konu çeşitliliğinde artış sevindiricidir.

1900 yıllarda tercüme eserler Fransızcadan çevrilirken, son 50 yılda tercüme eserlerin daha çok İngilizceden yapıldığı izlenmiştir. Bu durum İngilizcenin akademik disiplinin içerisindeki baskınlığının bir yansıması olarak değerlendirilmiştir.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü altında çevrimiçi hizmet sunan “Kaşif” Otomasyon Sistemi Türkiye’de Otoloji-Nörotoloji üzerine Türkçe yazılmış kitapların bulunmasında faydalı ve değerli bir araçtır. Ancak yapılan aramalarda ortaya çıkan kısıtlılıkları dikkate almak gerekir. Kapsamlı bir araştırma yapılmasına rağmen, elde edilen sonuçlar kayıt sisteminin eksik ve yetersiz olması dolayısıyla örneklem kümesinin tamamına ulaşmayı güçleştirmektedir. Kayıtların çevrimiçi tabanlı olmaması, tek tek kitap özelliklerine ulaşımı güçleştirmektedir. Bu nedenle, otoloji-nörotoloji üzerinde çalışma planlandığında veri tabanlarının sınıflandırma ve kısıtlılıkları dikkate alınarak ilgili olabilecek tüm terimlerin kapsamlı bir listesi arama stratejisine dahil edilmesi unutulmamalıdır.

Sonuç olarak, kitapların betimsel bibliyometrik analizi niceliksel değerlendirme olmasının yanında, akademik disiplinin tarihsel gelişimi, kavramsal üretimi izleme fırsatı sunması nedeniyle oldukça değerlidir. Çalışmamızdaki kısıtlılıklara rağmen Türkiye’de otoloji-nörotoloji alanına akademik eğilimindeki artış dikkat çekicidir. Bu ilginin niteliksel ölçümü veri tabanlarının sağladığı atıf, konu, yazar bilgileri üzerinden yapılacaktır. Ülkemizde Dergipark üzerinden sunulacak kitap atıf dizin çevrimiçi hizmeti kitapların takibini, üretim hacmini yakından izleme fırsatı yanında etki düzeyinin doğru tespit edilmesinde son derece faydalı olacaktır.

Bilgilendirme

Bu çalışma, 8. Ulusal Otoloji-Nörotoloji Kongresinde (26-27 Haziran 2021) sözlü sunum olarak sunulmuştur.

Çıkar çatışması ve finansman bildirimi

Yazarlar bildirecek bir çıkar çatışmaları olmadığını beyan eder. Yazarlar bu çalışma için hiçbir finansal destek almadıklarını da beyan eder.

KAYNAKLAR

1. Porta M, Fernandez E, Puigdomènech E. Book citations: Influence of epidemiologic thought in the academic community. *Revista de Saude Publica*. 2006;40:50–6.
2. Pritchard A. Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of Documentation*. 1969;25(4):348–9.
3. McBurney M.K., and P.L. Novak. What Is Bibliometrics and Why Should You Care? Reflections on communication proceedings; IEEE International Professional Communication Conference; September 17-20, 2002; Portland, Oregon. Piscataway, New Jersey; IEEE; 2002:108-114.
4. Zan BU. Türkiye’de Bilim Dallarında Karşılaştırmalı Bibliyometrik Analiz Çalışması, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara; 2012.
5. Porta M, Copete JL, Fernandez E, Alguacil J, Murillo J. Mixing journal, article, and author citations, and other pitfalls in the bibliographic impact factor. *Cadernos de Saude Pública*. 2003;19(6):1847–62.
6. Kaşif. Milli kütüphane otomasyonu okuyucu tarama modülü. Erişim tarihi: 1 Eylül 2021, <https://kasif.mku-tup.gov.tr>
7. Nadir Kitap. Erişim tarihi: 1 Eylül 2021, <https://www.nadirkitap.com>
8. Kitantik. Online sahaf, yayınevi, yeni ve ikinci el kitap, antika, efemera. Erişim tarihi: 1 Eylül 2021, <https://www.kitantik.com>
9. Nobel Kitap. Online satış kitabevi. Erişim tarihi: 1 Eylül 2021, <https://www.nobelkitap.com>
10. Güneş Tıp Kitabevi. Erişim tarihi: 1 Eylül 2021, <https://www.guneskitabevi.com>
11. İstanbul Tıp Kitabevi. Erişim tarihi: 1 Eylül 2021, <https://istanbultip.com.tr>
12. Sözen N. (1978), Türk Kulak, Burun, Boğaz Bibliyografyası 1876-1978, Birinci baskı, Hilal Matbacılık: İstanbul.
13. Ejarque JH, Lluch JO, Muñoz J, López S. The publication of cardiology books in Spain. Bibliometric approach. *Revista Espanola de Cardiologia*. 1999;52(4): 261–8.
14. Altaş A. Türkçe’ye Tercüme Edilen Gastronomi Kitaplarının Bibliyometrik Analizi. *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2017;1(1): 103–17.